
A HADTUDOMÁNY 2014. évi online lapszámában megjelent tanulmányok (http://mhtt.eu/hadtudomany/2014/2014_elektronikus/index.html)

BIZTONSÁGPOLITIKA SECURITY POLICY

Siposné Kecskeméthy Klára

Globális partnerség. A NATO–Japán együttműködés

REZÜMÉ:

A NATO 2010. évi Stratégiai Konceptiója a Szövetség három fő feladatának a kollektív védelem, és válságkezelés mellett a kooperatív biztonságot tekinti, amelyet a világ partnerországai és szervezetei kiterjedt hálózata segítségével ér el. A Szövetség 2011 áprilisában új, hatékonyabb és rugalmasabb partnerségi politikát fogadott el. Az elmúlt évtizedben a NATO és Japán értékes gyakorlati együttműködést alakított ki. Japán a globális partnerek egyikeként jelentősen hozzájárul a nemzetközi és regionális békéhez és biztonsághoz.

KULCSSZAVAK:

NATO; Stratégiai Konceptió; partnerségi politika; Euroatlanti Partnerségi Tanács; globális partnerek.

Kecskeméthy, Klára Siposné

GLOBAL PARTNERSHIP. NATO–JAPAN RELATIONS

ABSTRACT:

NATO's 2010 Strategic Concept identifies cooperative security as one of three essential core tasks to be achieved in part "through a wide network of partner relationships with countries and organizations around the globe". The Alliance adopted a new, more effective and flexible partnership policy in April 2011. Over the past decade, NATO and Japan have developed meaningful, practical cooperation. Japan as one of the global partners is making a valuable and significant contribution to international and regional peace and security.

KEY WORDS:

NATO; strategic concept; partnership policy; Euro-Atlantic Partnership Council; global partners.

Kovács Zoltán

Koszovó függetlenné válásának regionális és globális következményei

REZÜMÉ:

Koszovó 2008-ban egyoldalúan kikiáltotta függetlenségét. Ez az aktus nem illeszkedik a Kelet-Európában nyomon követhető függetlenedési irányvonalba, ezért felmerült a kérdés, hogy alkalmas lehet-e más kisebbségi csoportok függetlenségi törekvéseinek alátámasztására. Erre a helyzet speciális volta miatt nincs számottevő esély.

KULCSSZAVAK:

Balkán, Koszovó, etnikai konfliktus, függetlenség, nemzetközi jog, precedens.

Kovács, Zoltán

REGIONAL AND GLOBAL CONSEQUENCES OF KOSOVO'S INDEPENDENCE

ABSTRACT:

Kosovo in 2008 has unilaterally declared its independence. This act is not in conjunction with other cases of establishing independence in Eastern-Europe, therefore the question rises, whether it can be used as a precedent by other minority groups seeking independence. However, Kosovo's case is special, so there is no real chance for such event.

KEYWORDS:

Balkans, Kosovo, ethnic conflict, independence, international law, precedent.

HADITECHNIKA MILITARY TECHNOLOGY

Szabolcsi Róbert

Pilóta nélküli légijárművek automatikus repülésszabályozó rendszerei típus- és légialkalmassági tanúsításának megfelelési kritériumai

REZÜMÉ:

A szerző célja, hogy az UAV/UAS automatikus repülésszabályozó rendszerének típus és légi alkalmassági tanúsításának folyamatáról átfogó képet vázoljon, figyelembe véve úgy a hazai, mint a nemzetközi jogi és egyéb szabályozási környezetet. A cikkben a pilóta nélküli légi járművek repülési és üzemeltetési jellemzői közül a fedélzeti automatikus repülésszabályozó rendszerek minőségi jellemzői kapnak különös hangsúlyt. Tekintettel a szabályozások hiányosságaira, olyan javaslatokat fogalmaz meg, amelyek teljesen újnak számítanak a kisméretű UAV típus, és légialkalmassági tanúsításának folyamatában úgy a hazai, mint a nemzetközi gyakorlatban is.

KULCSSZAVAK:

UAV; UAS; típus- és légi alkalmasság; robotpilóta; automatikus repülésszabályozás; földi és légi üzemeltetési jellemzők.

Szabolcsi, Róbert

CRITERIA OF THE COMPLIANCE OF THE UNMANNED AERIAL VEHICLES AUTOMATIC FLIGHT CONTROL SYSTEM TO TYPE- AND AIRWORTHINESS CERTIFICATION

ABSTRACT:

The purpose of the author is to highlight some interesting aspects of the procedure of the type worthiness-, and airworthiness certification of the automatic flight control system of the UAV/UAS systems regarding both relevant domestic and international regulations of this topic. From those existing flying and handling qualities defined for manned aircraft the author had established a new system of the dynamic performances of the automatic flight control systems to be evaluated for measure of the compliance of the UAV flight control system. Due to lack of regulations in the category of the small UAVs the author will formulate a brand-new system to evaluate the compliance of the UAV to type- and airworthiness requirements. Results of this work could be considered by the authorities both in Hungary, and abroad, too.

KEYWORDS:

UAV; UAS; type- and airworthiness; autopilot; automatic flight control systems; flying and handling qualities.

HADÜGY MILITARY AFFAIRS

Solymos András

A monarchia haditengerészeti politikáját befolyásoló tényezők az I. világháborút megelőző időszakban

REZÜMÉ:

A szerző ismerteti az antant és a hármasszövetség tengerészetének haditerveit, a németek elképzelését az olasz és az osztrák–magyar flotta együttes tevékenységéről. Ez a terv magyarázza az osztrák–magyar flotta szerkezetét és Olaszország antanthoz állásának súlyos geostratégiai következményeit.

KULCSSZAVAK:

Osztrák–magyar haditengerészet; hármasszövetség; az I. világháború haditervei.

Solymos, András

FACTORS INFLUENCING THE NAVAL POLICY OF AUSTRO-HUNGARIAN MONARCHY IN THE PERIOD BEFORE THE FIRST WORLD WAR

ABSTRACT:

The author describes the main tasks of navies of Entente and Triple Alliance, the German conception of common activity of Italian and Austro-Hungarian Navies. This plan explains the structure of Austro-Hungarian Navy and the heavy geo-strategic results of Italy's switch to the Entente.

KEYWORDS:

Austro-Hungarian Navy; Triple Alliance; War Plans of I.w.w.

Tomolya János – Padányi József

A terrorizmus és a gerilla-hadviselés azonosságai és különbségei

REZÜMÉ:

Mindenki észreveheti az azonosságokat a gerilla hadviselés és a terrorizmus között. Mindkettő egy ügyért harcol, és mindkettő az erőszak különböző formáit alkalmazza, hogy a véres üzenetük a céját elérje. A köztük lévő nyilvánvaló és jelentős különbségek ellenére ezek – sokszor még a szakértők számára is – zavart keltőek, amely aztán a gerillaharcosokról egy tudományosan alá nem támasztott kép kialakulásához vezethet. Végére is mi a különbség és a hasonlóság a terrorizmus és a gerilla-hadviselés között? A NATO-katonák számára, mind a gerilla-hadviselés, mind a terrorizmus az aszimmetrikus hadviselés formáihoz tartoznak, amelyek erőszakot alkalmaznak a meggyőző elrettentés és félelemkeltés érdekében azzal a szándékkal, hogy bizonyos politikai célokat elérjenek. Mindkettőt gyakran alkalmazzák, abban az esetben amikor egy kis erő áll egy egyértelműen erősebb katonai erővel szemben, amelyet nem lehet legyőzni a szemtől szembe harcban. Gyakran gondolják, hogy a gerilla-hadviselés és a felkelés a terrorizmus szinonimája. Ennek egyik oka az, hogy a felkelés, és a terrorizmus gyakran hasonló célokkal rendelkezik. A fő hasonlóság a terrorizmus és a gerilla hadviselés között, hogy mindkettő az aszimmetrikus hadviselés formája; más szóval, mindkettő alattomos támadásokat alkalmaz az erősebb ellenség ellen. Azonban, ha megvizsgáljuk felkelést és gerilla hadviselést, jól behatárolható különbségeket találunk. Ebben a cikkben a szerzők rávilágítanak két jelenség legfontosabb megkülönböztető elemeire.

KULCSSZAVAK:

gerilla-hadviselés; terrorizmus; aszimmetrikus hadviselés.

Tomolya, János – Padányi, József

SIMILARITIES AND DIFFERENCES BETWEEN TERRORISM AND GUERRILLA WARFARE

ABSTRACT:

Anybody might have sometimes noticed the similarities between guerrilla warfare and terrorism. Both of them are fighting for a cause, and both of them use different forms of violence to get their bloody message across. Despite their obvious and significant differences, these do often create confusion, even for the experts, which can then lead to them having an ignorant view on guerrilla fighters. After all, what are the differences and similarities between terrorism and guerrilla warfare? For the NATO military, both guerrilla warfare and terrorism are forms of asymmetric warfare that use violence as a persuasive deterrent and threat, with the intention of achieving some political goals. Both are also often used when a small force is facing a clearly superior military power that could not be defeated through a straightforward fight. Guerrilla warfare and insurgencies are often assumed to be synonymous with terrorism. One reason for this is that insurgencies and terrorism often have similar goals. The main similarity between terrorism and guerrilla warfare is that these are both forms of asymmetric warfare, in other words, both use sneak attacks to undermine a more powerful enemy. However, if we examine insurgency and guerrilla warfare, specific differences emerge. In this article the authors highlights the most important distinguishing elements of the two phenomenons.

KEYWORDS:

guerrilla warfare; terrorism; asymmetric warfare.

Bakos Csaba Attila

Korunk változó hadviselésének hadelméleti alapja

REZÜMÉ:

Magyarország Nemzeti Katonai Stratégiája a hagyományos értelemben vett háborús konfliktus kialakulását a közeli jövőben nem, vagy csak csekély mértékben tartja elképzelhetőnek, eshetőségét azonban nem zárja ki teljesen. A tudomány és a technika fejlődésének felgyorsulásával sok ország számára komoly nehézséget jelent a költséges haditechnika beszerzése, rendszerben tartása és annak folyamatos korszerűsítése. A honvédelem helyzetét a világban lezajló politikai, gazdasági, társadalmi folyamatok tükrében megvizsgálva látható, hogy a hagyományos szemlélet fenntartása az ország erőforrásait sokszorosan meghaladó igényeket támaszt. A XXI. század elején olyan haderő-fejlesztési koncepció kidolgozása szükséges, amely képessé teszi az országot arra, hogy egy fegyveres konfliktusban a vele szemben álló fél esetleges mennyiségi és/vagy minőségi fölényét semlegesítse, de legalább is csökkentse. A háborúk történetének vizsgálata egyértelművé teszi, hogy a kis államok hagyományostól eltérő hadviseléssel egyre sikeresebben vehetik fel a küzdelmet egy erősebb féllel szemben. Az alábbiakban a szerző elsősorban a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és annak jogelődje keretei között folytatott és publikált kutatási eredmények feltárásával és elemzésével olyan hadelméleti összefüggésekre világít rá, amelyek a honvédelem koncepciójának merőben új megközelítését eredményezhetik.

KULCSSZAVAK:

Clausewitz; honvédelem; hagyományostól eltérő.

Bakos, Csaba Attila

THEORETICAL FOUNDATION FOR THE CHANGING NATURE OF CONTEMPORARY WARFARE

ABSTRACT:

The National Military Strategy of Hungary does not or just slightly see the possibility that in the near future a traditional military conflict can occur, but does not exclude it entirely. As the development of science and technology accelerates many countries find it difficult to procure, field and constantly upgrade expensive military hardware. The examination of national defence in the view of global political, economic, and societal processes makes clear that maintaining the traditional approach to national defence exceeds the available resources many times. At the beginning of the 21st century a new approach is needed that enables a country to offset or at least decrease the enemy's quantitative and/or qualitative superiority. An examination of the history of warfare makes clear that small countries waging other-than-traditional war can increasingly oppose a stronger enemy. This paper reveals the fundamental theoretical aspects of an entirely new approach to national defence based on research and analysis of earlier military theoretical insights published at the National University of Public Service and its predecessor.

KEYWORDS:

Clausewitz; national defence; unconventional.

RENDVÉDELEM ÉS KATASZTRÓFAVÉDELEM POLICING AND PROTECTION AGAINST DISASTER

Kátai-Urbán Lajos – Szabó Ágnes

Veszélyes áru raktárlogisztika iparbiztonsági szabályozási környezetének értékelése

REZÜMÉ:

A veszélyes áru logisztikai és raktározási tevékenység üzemeltetése esetében számolnunk kell a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek bekövetkezésének kockázatával. A súlyos ipari balesetek jelentősen veszélyeztetik az emberi életet és egészséget, valamint a környezeti elemeket. Jelen cikk célja, hogy katasztrófavédelmi szempontból elemezze és értékelje a magyarországi veszélyes áru logisztikai szektor tevékenységét befolyásoló európai és hazai jogi szabályozást.

KULCSSZAVAK:

veszélyes áru; raktárlogisztika, súlyos baleset, CLP szabályozás, iparbiztonság.

Kátai-Urbán, Lajos – Szabó, Ágnes

ASSESSMENT OF THE REGULATION BACKGROUND FOR THE DANGEROUS GOODS WAREHOUSE LOGISTIC ACTIVITIES

ABSTRACT:

In case of the operation of the dangerous goods logistics and warehousing activities we have to count with the risk of the occurrence of the major accidents involving dangerous substances. The major industrial accidents pose a significant threat to the human life and health, and the environments. The aim of this article is to introduce and analyse the European and domestic legal regulations influencing the sector dealing with hazardous goods warehousing in Hungary.

KEYWORDS:

hazardous goods, warehouse logistics, major accidents, CLP regulations, industrial safety

Teknős László – Csepregi Péter – Endródi István

Felsőoktatási intézmények önkéntes mentőszervezeteinek jelentősége, helye, szerepe a katasztrófavédelem rendszerében

REZÜMÉ:

Napjaink bonyolult káreseményei és intenzív katasztrófái alapján az körvonalazódik, hogy a speciálisan felszerelt, jól kiképzett hivatásos erők egymaguk nem tudják felszámolni a veszélyforrások és az anomáliák egyre pusztítóbb hatásait és következményeit, szükségük van az állampolgári közreműködésre, a szakképzett civilekre. Jelen cikk célja, hogy vizsgálja az önkéntesség jelentőségét a katasztrófavédelemben, ezáltal feladata is egyben, hogy az önkéntes mentőszervezetek fejlesztési irányvonalaira javaslatot tegyen, bizonyítsa a felsőoktatási hallgatók bevonásának szükségét a katasztrófák elleni védekezés komplex rendszerébe.

KULCSSZAVAK:

Önkéntesség; polgári védelem; nemzeti összefogás; felsőoktatás.

Teknős, László – Csepregi, Péter – Endródi, István

THE ROLE AND IMPORTANCE OF THE VOLUNTARY RESCUE ORGANISATIONS OF HIGHER EDUCATION'S INSTITUTES INVOLVED IN DISASTER MANAGEMENT SYSTEM

ABSTRACT:

Today's complex damages and large-scale disasters suggest that specially-equipped, well-qualified professional bodies alone cannot compete against the more and more destructive impacts and consequences of dangers and anomalies. They require the cooperation of citizens and skilled civilians. This article seeks to study the significance of volunteering in disaster management, thus, its mission is to make recommendations on the development of volunteer rescue teams and to justify the necessity of involving higher education students in the complex system of protection against disasters.

KEYWORDS:

volunteering; civil protection; national unity; higher education.

Hevér Enikő – Muhoray Árpád

A rendőrség bűnügyi szakterületének együttműködése a katasztrófavédelemmel a civilizációs katasztrófák során

REZÜMÉ:

A tanulmány bemutatja a rendőrség szervezetén belül végzett bűnügyi munka összekapcsolódását a katasztrófavédelmi feladatokkal. Az elemzés a civilizációs katasztrófák általános vizsgálatára terjed ki, hiszen ezek azok az események, melyek valamely jogellenes cselekménnyel, akár bűncselekményekkel összefüggésbe hozhatók. A cikk ismerteti a bűnügyi szakterület tartalmát, általános jellemzőit, a részterületek egymáshoz való kapcsolódását, illetve analógiát bizonyít a bűnügyi szakterület, valamint a katasztrófavédelmi szakterületek közbiztonság érdekében végzett feladataiban, majd megfogalmazza a két szervezet közötti nélkülözhetetlen együttműködés gyakorlati alapjait.

KULCSSZAVAK:

Bűnügyi szakterület; civilizációs katasztrófa; katasztrófavédelem; közbiztonság.

Hevér, Enikő – Muhoray, Árpád

COOPERATION BETWEEN THE CRIMINAL EXPERTS OF POLICE AND DISASTER MANAGEMENT IN CASE OF CIVILIZATION DISASTERS

ABSTRACT:

The study introduces how criminal work is linked with disaster management tasks in the setup of the Police. The study provides a general analysis of disasters in modern civilizations since these events can be linked to unlawful and criminal activities. The article describes the objectives of this special area with its characteristics and connections between different sub-areas; demonstrating an analogy between criminal and disaster prevention sub-areas in relation to public safety. As a conclusion, the author calls for the inevitable cooperation between the two areas and describes the baselines of such cooperation.

KEYWORDS:

Criminal area; civilization disasters; disaster management; public safety.

Fórizs Sándor

Tragédia az államhatáron

REZÜMÉ:

A második világháborút követően évekig tipikus jelenség volt a hazatérés hadifogságból, külföldre menekülésből, deportálásból. Százezrek kóboroltak Európa-szerte, keresve a lehetőséget az új élet alapításához, a családok egyesítéséhez. Bonyolította a körülményeket az államhatárok átrajzolása, a kisebbségi nemzetiségek megkezdett kitelepítése. Sokan eredeti lakóhelyükön nem kívánt személyekké váltak, legális módon lezártuk a hazajutás lehetőségét. A publikáció ilyen tragikus eseteket ismertet, melyek Magyarország államhatára mentén következtek be és bemutatja a határőrség ezekhez kapcsolódó tevékenységét.

KULCSSZAVAK:

Államhatár; határsértés; hazatérés; hadifogság; határrendőrség; határvadász; toloncolás; KEOKH.

Fórizs, Sándor

TRAGEDY AT THE STATE BORDER

ABSTRACT:

People returning home from prison camps or after fleeing or being deported from their country was a common phenomenon for several years after World War II ended. Hundreds of thousands were wandering about all over Europe, seeking to find a new life or to reunite their families. The circumstances were made even more complex by redefined borders and the forced relocation of ethnic minorities that had started by then. Many people became personae non gratae in their homeland and the opportunity to get home legally was closed for them. The paper elaborates on similar, tragic stories that took place along the state borders of Hungary and presents the related activities of the Border Guard.

KEYWORDS:

state border; border offence; return home; prisoners of war; border police; mobile force of the Border Guard; deportation; National Central Authority for Controlling Aliens.

VÉDELEMGAZDASÁG ÉS LOGISZTIKA DEFENCE ECONOMY AND LOGISTICS

Farkas Ádám

Tenni vagy tettetni? gondolatok az európai biztonság- és védelempolitika védelemgazdasági vonatkozásairól

REZÜMÉ:

Jelen tanulmány az európai integráció védelmi vetületének történeti körülményeit, eredményeit és problémáit vizsgálja. A szerző rámutat arra, hogy a védelmi integráció nem csak a képességek, hanem a hadiipar és kutatás terén is nehézkes. A tanulmány arra a tényre próbálja felhívni a figyelmet, hogy az európai integráció további megerősítése és az Európai Unió jövője jelentős mértékben a védelmi integráció kérdésétől függ.

KULCSSZAVAK:

védelmi integráció; Európai Unió; hadiipar; Európai Védelmi Ügynökség.

Farkas, Ádám

DO OR PRETEND? THOUGHTS ABOUT THE DEFENSE ECONOMIC RELATIONS OF THE EUROPEAN SECURITY AND DEFENCE POLICY

ABSTRACT:

This paper shows the historical environment, the results and the problems of the defense aspect of the European integration. The author points out, that the defense integration is difficult not only on the field of capabilities, but on the area of armament and research, too. The study aims to draw attention to the fact, that the further strengthening of the European integration and the future of European Union are significantly based on the question of defense integration.

KEYWORDS:

defense integration; European Union; armament industry; European Defense Agency.

Szakácsi István

A globális hadiipar. A béke biztosító, vagy farkas bárányszerben?

REZÜMÉ:

A világbéke iránti természetes vágy által inspirálva, hadmérnöki tudásomra alapozva a cikkben általánosan áttekintő, rövid bepillantást kívánok nyújtani a globális hadiipar és annak felvevő piaca volumenéről, befolyásoló tényezőiről, tendenciáiról, a nemzetközi fegyverzetellenőrzés eredményeiről az elmúlt 20–25 év tekintetében. Teszem ezt azért, hogy a témában rendelkezésre álló alapadatok, információk egyfajta tudományos igényű átfogó szemléletével, segítséget nyújtsak a cikk címének olvasó általi értelmezéséhez, valamint a bevezető kérdésnek a megválaszolásához. Mindazonáltal a területre mindig is jellemző, nehezen beszerezhető, többé-kevésbé megbízható információk – lehetőség szerint – szakszerű gyűjtésének egy lehetséges módszerét is bemutatom.

KULCSSZAVAK:

hadiipar; fegyverkereskedelem; fegyverzetellenőrzés, leszerelés.

Szakácsi, István

GLOBAL DEFENSE INDUSTRY, THE GUARANTEE OF PEACE OR WOLF IN SHEEP DISGUISE

ABSTRACT:

Inspired by the natural desire for world peace and based on my knowledge of military engineering, I intend to present a short overview in this article about the size, influencing factors and trends of the global military industry and its market as well as recent results of international arms control over the past 20–25 years. I do this in order to help the reader to interpret the article via a comprehensive scientific approach to the available basic data and information as well as to give help to answer the question in the introduction. Despite the difficulty to obtain defense industrial information that is typically more or less reliable a professional way is also presented about a possible collection method.

KEYWORDS:

defense/military industry; arms trade; arms control; disarmament.

Bányász Péter

A közösségi médiahasználat biztonsági kérdései a védelmi iparban

REZÜMÉ:

A hadiipari vállalatok a védelmi potenciál biztosításában betöltött szerepüknel fogva kiemelt célpontjai a támadóknak, akik egyre kifinomultabb technikákat alkalmaznak a biztonsági rendszerek leggyengébb láncszeme, a felhasználók ellen. Ennek a hírszerzésnek vált a közösségi média rendkívül jól használható elemévé. Jelen tanulmány elemzi a közösségi média védelmi iparra vonatkozó kockázatait, illetve megvizsgálja egy olyan biztonsági minimumkövetelmény lehetőségeit, amely ajánlásként szolgálhat egy keretrendszer kidolgozásához.

KULCSSZAVAK:

közösségi média, védelmi ipar, informatikai biztonság, hírszerzés

Bányász, Péter

THE SAFETY ISSUES OF THE SOCIAL MEDIA IN THE DEFENSE INDUSTRY

ABSTRACT:

Companies in the defence industry are frequent targets of computer hackers who are using more and more sophisticated techniques against the weakest chain-link of the security systems, the users. Social media became an important platform of intelligence-gathering and counter-intelligence activity. This study analyzes the risks of using social media regarding the defence industry and examines the possibilities of a minimum security requirement.

KEYWORDS:

social media, defence industry, IT-security, intelligence